

Рекомендації міжнародної наукової конференції «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI століття»

9–11 жовтня 2012 р. у м. Києві Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського спільно з Асоціацією бібліотек України і Радою директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академії наук – членів Міжнародної асоціації академії наук проведено міжнародну наукову конференцію «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI століття».

Конференція продовжила низку щорічних форумів, започаткованих Бібліотекою 1989 року. На обговорення винесено проблематику: інноваційні трансформації бібліотечно-інформаційної діяльності; стратегії технологічної модернізації наукових бібліотек; бібліотека і розвиток доступу до правової та соціально-значущої інформації; біографічна інформація в сучасному освітньому, науковому, культурному інформаційному просторі; рукописна, книжкова та архівна спадщина України: проблеми створення цифрового інформаційного ресурсу; корпоративна взаємодія бібліотек у мережевому середовищі; новітні технології збереження бібліотечних фондів; наукова періодика в умовах глобалізації.

Констатувалося, що вітчизняні бібліотеки та інформаційні центри України є потужними складовими національної інформаційної інфраструктури, їх розвиток характеризується динамічним формуванням традиційного та електронного середовища, активізацією використання їх потенціалу суспільством, впровадженням сучасних інновацій, пов'язаних із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Водночас відзначалося, що активізація використання значного інформаційного потенціалу бібліотек та науково-інформаційних центрів України гальмується недостатньою увагою з боку владних структур до проблем розвитку бібліотечної галузі. Затверджені на державному рівні програми, зокрема Державна цільова національно-культурна програма створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека-XXI», не мають належного фінансування. Потребують прискорення темпи формування електронних інформаційних ресурсів і розвитку інноваційних технологій щодо забезпечення вільного доступу до накопичених у бібліотеках знань для всіх категорій користувачів. Необхідне посилення наукових досліджень у бібліотечно-інформаційній сфері та спрямування їх на вирішення нагальних проблем функціонально-структурних трансформацій для підвищення ефективності діяльності бібліотек. Загострюється проблема кадрового забезпечення бібліотечної галузі.

Мета цього форуму полягає у визначенні напрямів інноваційного розвитку бібліотечно-інформаційного комплексу України: збагачення його завдань і функцій у контексті переходу до суспільства знань і трансформації в системоутворюючу ланку інформаційної сфери країни, посилення ролі бібліотек у реалізації державної інформаційної політики, вирішення завдань із забезпечення інтеграції вітчизняних бібліотечних ресурсів до світової інформаційної інфраструктури.

У результаті обговорення Конференція визначила, що досягнення поставленої мети потребує:

- подальшого розвитку нормативно-правової бази щодо формування та використання електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів, зокрема, урегулювання питань про передавання до бібліотек електронних версій тиражованих видань;
- урахування інтересів бібліотечної галузі при підготовці законодавчих актів та розробленні державних цільових програм у сфері науки, освіти, культури;
- спрямування науково-методичного забезпечення бібліотечно-інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи на підвищення ефективності діяльності бібліотек, розвиток інноваційних форм і методів роботи, поглиблення інтеграції з суспільними інститутами;
- посилення міжбібліотечної координації у формуванні сукупного бібліотечно-інформаційного ресурсу, у тому числі при створенні фонду електронних версій сучасних наукових видань; оцифруванні рукописної, книжкової та архівної спадщини України; архівуванні плінних наукових і суспільно значущих документів українського сегмента мережі Інтернет, зокрема інформації соціальних мереж;
- реалізації комплексного підходу для вирішення проблеми довготермінового зберігання документів з ослабленою матеріальною основою на паперових носіях в умовах сучасної системи збереження фондів наукової бібліотеки; розроблення науково-практичних підходів організації оптимальних режимів зберігання та використання документів на новітніх носіях;
- поширення корпоративних форм аналітико-синтетичної обробки вхідного документного потоку до сукупного фонду вітчизняних бібліотек і формування інтегрованого довідково-пошукового апарату;
- розширення проблемно-тематичного діапазону біографічних студій, постановки нових наукових завдань, спрямованих на більш глибоке осягнення історичного та культурного поступу України;
- посилення інноваційної складової в процесі розвитку бібліотечно-інформаційного та інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів;
- активного рекламування бібліотеки як універсального інформаційного центру, популяризації бібліотечно-інформаційних ресурсів і послуг у мережевому середовищі;
- спрямування наукових досліджень на створення теоретичної бази для функціонально-структурної трансформації бібліотек у науково-інформаційні та освітні комплекси, що забезпечують виробництво, накопичення, використання і розповсюдження знань;
- урахування тенденцій розвитку бібліотечної сфери та глобалізації інформаційно-комунікаційних процесів при підготовці фахівців нової генерації;
- активізації участі наукових бібліотек України у міжнародних проектах, спрямованих на створення національних електронних бібліотек.